

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Mötesstationer Kil-Laxå, delen Pråmkanalen

Karlstad kommun, Värmlands län

Järnvägsplan, 2016-05-02

Ärendenummer: TRV 2015/11041

Foto 1. Utställning av samrådsunderlag för järnvägsplan Mötesstationer Kil-Laxå, delen Pråmkanalen i Karlstad Stadsbibliotek

Trafikverket

Box 1051, 651 15 Karlstad

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse, Järnvägsplan Mötesstationer Kil-Laxå, delen Pråmkanalen

Författare: WSP Sverige AB

Dokumentdatum: 2016-05-02

Ärendenummer: TRV 2015/11041

Kontaktperson:

Jörgen Olofsson (projektledare), Trafikverket

Erik Nilsson (delprojektledare), Trafikverket

Uppdragsansvarig: Assar Engström, WSP Sverige AB

Innehåll

SAMMANFATTNING	5
PLANLÄGGNINGSBESKRIVNING	6
SAMRÅDSKRETS	6
SAMRÅD	6
SAMRÅDSAKTIVITETER JÄRNVÄGSPLANEN	6
SAMRÅD UNDER PLANSKEDE SAMRÅDSUNDERLAG	7
Samråd med berörd Kommun	7
Samråd med berörd länsstyrelse	9
Samråd med övriga myndigheter	10
Samråd med enskilt särskilt berörda	10
Samråd med särskilt berörda enskilda bolag och företag	12
SAMRÅD UNDER PLANSKEDE SAMRÅDSHANDLING	13
Samråd med berörd Kommun	13
Samråd med särskilt berörda enskilda bolag och företag	14
Vidare	15
Samråd med enskilda särskilt berörda	15
Samrådsmöte på Nöjesfabriken	17
UNDERLAG	19

Projektet har utretts under flera år i enlighet med planeringsprocessen för Lag om byggande av järnväg och miljöbalken.

Den 1 januari 2013 infördes ändringar i Väglagen (1971:948) och Lag om byggande av järnväg (1995:1649). Det innebär bland annat att en ny sammanhållen planeringsprocess för vägar och järnvägar infördes. Samtidigt introducerades även bestämmelser om samordning mellan kommunal planering och planläggning för transportinfrastruktur. Syftet med de nya lagändringarna är att bland annat förenkla planeringsprocessen och få en tydlighet i att samråd är en fortlöpande process som pågår hela planeringsskedet. Samrådsredogörelsen omfattar alla samrådsformer under planeringsskedet fram till utställning/granskning.

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen kommenterar Trafikverket de inkomna synpunkterna.

Sammanfattning

Under våren 2015 inför framtagandet av samrådsunderlaget har samråd hållits genom ett samrådsmöte kring järnvägsplanen mellan Trafikverket och Karlstad kommun. Samrådsretsen har bestått av enskilda som kan antas bli särskilt berörda, berörda myndigheter och Karlstad kommun, Länsstyrelsen i Värmland och den lokala trafikorganisationen.

Under planskede för samrådsunderlag har en utställning om projektet varit uppförd på Karlstad Stadsbibliotek och i Trafikverkets lokal i Karlstad under perioden 14 oktober – 18 november 2015. Inbjudan till deltagande i samrådsprocessen har skickats ut i god tid till de enskilda som kan antas bli särskilt berörda och berörda myndigheter via direktutskick samt till allmänheten genom kungörelse i dagstidningen.

Under planskede för samrådshandling har ett möte hållits den 13 januari 2016 på Nöjesfabriken i Karlstad, för enskilt särskilt berörda som bjudits in till mötet via direktutskick samt genom kungörelse i dagstidningen. På mötet fanns även representanter från Karlstad kommun tillgängliga för frågor som berör den kommunala planeringen. Inbjudan till deltagande under perioden 11 - 29 januari 2016 i samrådsprocessen för planskede samrådshandling, har skickats ut i god tid till de enskilda som kan antas bli särskilt berörda och berörda myndigheter via direktutskick.

Synpunkter på projektet har kunnat lämnas under hela processen via post eller e-mail. Information om projektet har hållits tillgänglig på Trafikverkets hemsida under hela samrådsprocessen och uppdaterats med handlingar tillhörande planskede samrådsunderlag och planskede samrådshandling inför inbjudan till samråd.

Den viktigaste frågan för allmänhet och närboende är de ökade bullernivåerna i området, tågbuller från bron, hur pågående verksamheter och trafikflöden kommer att påverkas.

Andra frågeställningar som tagits upp gäller vibrationer, stoft- och luftföroreningar, värdefull grönstruktur och då särskilt befintliga trädmiljöer kring Pråmkanalen och Nöjesfabriken, framtida trygghet i området, förfulande av stadsmiljön, tillgänglighet under byggtid och störande ljus från byggarbetsplatsen. Slutligen har berörda ledningsägare inlämnat synpunkter och information om planerade underhållsåtgärder gällande infrastruktur för el, VA, fjärrvärme och tele i närheten av området.

Planläggningsbeskrivning

I planläggningsbeskrivningen klarläggs syftet med samråd, vilka samrådsformer som planeras, när samråd är tänkt att genomföras och vilken samrådskretsen är tänkt att vara. Planläggningsbeskrivningen ska användas som stöd för styrning och genomförande av kommunikationen som sker med både interna och externa intressenter. Syftet är att redan i ett tidigt skede av planläggningsprocessen tydliggöra vad projektet omfattar och vilka ytterligare samrådstillfällen med möjlighet att yttra sig över projektet som kommer att finnas. Syftet är även att tidigt tydliggöra hur planprocessen för en järnvägsplan genomförs och beslutas.

Planläggningsbeskrivningen för just det här projektet har uppdaterats vid följande tillfällen: 2015-10-14 och 2016-01-11.

Samrådskrets

Samrådskretsen har bestått av enskilda som kan antas bli särskilt berörda, berörda myndigheter och Karlstad kommun, Länsstyrelsen i Värmland och den lokala trafikorganisationen.

Samråd

Alla inkomna yttranden samt protokoll/minnesanteckningar från samrådsmöten diarieförs under ärendenummer TRV 2015/11041.

Samrådsaktiviteter järnvägsplanen

Under arbetet med samrådsunderlaget 2014-2015 och samrådshandlingen 2016 hölls samråd med länsstyrelsen, kommunen och med enskilda särskilt berörda samt med andra rättighetsinnehavare. Information om projektet har hållits tillgänglig på Trafikverkets hemsida under hela samrådsperioden.

Samråd under planskede samrådsunderlag

Under planeringsskede för samrådsunderlag har en utställning om projektet varit uppförd på Karlstad Stadsbibliotek och i Trafikverkets lokal i Karlstad under perioden 2015-10-14 till 2015-11-18. En inbjudan om samråd skickades ut i god tid till de enskilda som kan antas bli särskilt berörda och berörda myndigheter.

Samrådstiden pågick mellan den 14 oktober och den 18 november 2015. Samrådsunderlaget och ett synpunktsformulär publicerades på Trafikverkets webbsida 13 oktober 2015. Dessutom har det funnits möjlighet att besöka en öppen utställning som varit tillgänglig under hela samrådsperioden på Karlstad bibliotek och Trafikverkets lokal i Karlstad.

Samrådsunderlag - tidigt skede

**Värmlandsbanan delen
Pråmkanalen, Karlstads kommun**

Trafikverket har tagit fram ett samrådsunderlag för byggnation av ett nytt mötesspår 1100 m österut från Karlstad C samt en ny bro i anslutning till Pråmkanalen.

Samrådstid: 14 oktober till 6 november 2015.

Plats för handlingar:

- Trafikverket, Hamntorget, Karlstad
- Stadsbiblioteket, Karlstad
- www.trafikverket.se/varmlandsbanan-pramkanalen

Synpunkter: Skicka dina synpunkter till Trafikverket, Ärendemottagningen, Region Väst, Box 810, 781 28 Borlänge eller investeringsprojekt@trafikverket.se. Ange ärendenummer TRV 2015/11041.

Mer information: Jörgen Olofsson, projektledare, 010-123 20 75, epost jorgen.olofsson@trafikverket.se

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samlade transportsystemet.

www.trafikverket.se

Inbjudan till deltagande i samrådsprocessen har till särskilt berörda skett via direktutskick samt till allmänhet genom kungörelse i dagstidningen Karlstadtidningen och Värmlands Folkblad. Synpunkter på projektet har kunnat lämnas under hela processen via post eller e-mail. Totalt inkom 13 yttrande från enskilda särskilt berörda bostadsrättsföreningar, företag, ledningsrättsägare samt länsstyrelsen, kommunen och Riksantikvarieämbetet. Fyra samverkansmöten har genomförts med Karlstads kommun under år 2014-2015.

Samråd med berörd Kommun

Samrådsmöte och arbetsgruppsmöten

Trafikverket har träffat Karlstad kommun vid ett samrådsmöte och även deltagits vid ett antal arbetsgruppsmöten under 2015 inom forumet Mobility Management (MM) om frågeställningar kring planerade och framtida projekt i staden, bland annat berörande aktuell järnvägsplan.

Samrådsmöte med Karlstad kommun hölls den 10 november 2015 där planens byggskede och järnvägsplanens tidplan diskuterades, liksom planerat möte med enskilt särskilt berörda. Vid mötet informerades Trafikverket om planprocessen och var i planprocessen järnvägsplanen befinner sig nu. Projektets syfte och viktiga förutsättningar under byggnationen diskuterades såsom byggtrafik och andra pågående projekt i närområdet. Även frågan kring höga vattennivåer diskuterades. Kommunen menade att det översvämningsskydd som byggs i inre hamn nedströms Pråmkanalen kommer att innebära att något särskilt skydd mot höga vattennivåer för Pråmkanalen därmed inte kommer att behövas. På mötet gick även igenom de kommunala planer som har beröringspunkter med järnvägsplanen.

Störst vikt vid mötet lades vid redogörelse av planprocessen och genomgång av plankartor. Karlstad kommun påtalade att det är viktigt att vara tydliga med vilken mark som avses att tas i anspråk som äganderätt för staket och slänt vid stickspåret på Löfbergs Lila mark så att utbyggnad av nytt mätesspår inte bryter mot gällande detaljplaner. Även ytor för tillfällig nyttjanderätt diskuterades. Karlstad kommun bedömde att järnvägsplanen är förenlig med gällande detaljplaner och översiktsplanen.

Även projektet Mobility Management (MM), med syfte att kartlägga framtida projekt och dess problem med byggtrafik och materialtransporter diskuterades. Karlstad kommun framförde att de gärna ser mer att dessa frågor som berör byggskedet behandlas ett pågående projektet MM. Projektet MM drivs av Karlstad kommun.

Trafikverkets kommentar:

En översyn av etableringsytor och områden för tillfällig nyttjanderätt har genomförts. Hänsyn kommer att tas till arbetsplatsparkeringar.

Karlstads kommun. Remissyttrande från teknik- och fastighetsförvaltningen miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen samt kommunledningskontoret.

Synpunkter från kommunen på järnvägsplanen inkom 17 november 2015. Trafikverkets bullerutredning och förslag till vilka som beviljats åtgärder menar kommunen är positivt för befintliga fastigheter men kommunen ser stora svårigheter med det. Om detta blir normbildande kan det medföra stora svårigheter för framtida stadsutveckling kring järnvägen.

Kommunen ser gärna att buller från väg och järnväg vägs samman i det fortsatta arbetet och förordar att även andra bullerskyddsåtgärder än vid fasad övervägs t ex genomskinliga plank.

Vidare framförs att de föreslagna ytorna för nyttjanderätt under byggtiden bedöms fungera, med en restriktion att hela området T3 inte får nyttjas, utan att det finns annan framkomlig väg och att arbetet bör begränsas i tid. På grund av höjdbegränsningar på Pråmvägen är Tolagsvägen enda framkomliga vägen för högre fordon in i området. Kommunen framför även önskemål om att tiden för byggande i område T1 anpassas så att båtbusstrafiken i kanalen kan ske under perioden juni till augusti enligt den normala planeringen.

Kommunen påpekar att relationen mellan området Haga och Herrhagen är viktig. Med dubbelspår och större brofundament blir utformningen av bron betydelsefull och bör studeras närmare. Extra belysning och ljus färgsättning förordas, för att öka tryggheten. Pelare istället för brofundament kan minska barriäreffekten.

Vidare konstaterar kommunen att ombyggnationen är förenlig med gällande detaljplan, att frihöjden på 3,8 meter under Östra Kanalgatan förutsätts vara kvar samt att en dialog med de ledningsägare som berörs av projektet förutsätts ske. Bland annat upplyser de om att en vattenledning troligen är i konflikt med ett tänkt brofundament och bör studeras närmare.

Slutligen välkomnar kommunen en dialog kring utformningen av angränsande yta till spårområdet nordöst om Magasingatan.

Trafikverkets kommentar;

Projektet kommer att förhålla sig till de riktlinjer och miljö kvalitetsnormer som finns avseende buller och till riktlinjer för vibrationer. En vidare utredning kommer att ske av på plankartan markerade fastigheter. Dialog pågår med ledningsägare. Trafikverket arbetar för att gångstråk och uppehållsytor i järnvägsanläggningar ska bidra till att skapa trygga miljöer och minska barriäreffekter.

Samråd med berörd länsstyrelse

Samrådsmöte hölls 2015-04-16 mellan representant från Karlstad kommun och Trafikverket på länsstyrelsen i Värmland. Vid mötet redogjorde Trafikverket kortfattat för aktuell status i projektet. Länsstyrelsen presenterade därefter sina åsikter med möjlighet för Trafikverket och Karlstad kommun att lämna synpunkter och förtydliga. Störst vikt vid mötet lades vid risker, utformning av bron över Pråmkanalen och planerad vattenverksamhet enligt kap 11 miljöbalken. Särskilt frågor kring vad den pumpning och grundvattenbortledning som planeras innebär.

Länsstyrelsen anser att störst risk för miljöpåverkan ligger i byggskedet och inte i kommande drift. Extra mycket kommunikation med miljökontoret under byggskedet förordades därför. Likaså förordas en prioriterad dialog med närboende. Länsstyrelsen frågade om brons utformning. Trafikverket svarade att bron troligtvis kommer att ha stålöverbyggnad och att skillnaden inte kommer bli speciellt stor jämfört med dagsläget. Länsstyrelsen förordar att ljudalstring utreds samt att säkerhetsaspekter för gc-vägen under bron beaktas.

Översvämningsproblematiken vid höga flöden diskuterades. Länsstyrelsen önskar ta del av den tekniska lösningen avseende detta när den är klar. Huruvida provpumpningen ska prövas i mark- och miljöödomstolen separat eller som en del i tillståndsprocessen för den permanenta konstruktionen diskuterades. Oenighet råder i frågan. Länsstyrelsen menade att frågan utredas vidare i anmälan enligt 11 kap 9a§ miljöbalken för vattenverksamheten.

Därefter har Trafikverket den 10 december 2015 skickat in en förfrågan till länsstyrelsens om beslut enligt 6 kap 4 § miljöbalken, om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej. Länsstyrelsen meddelade beslut den 18 december 2015 att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Trafikverkets kommentar:

Projektet kommer att förhålla sig till de riktlinjer som finns avseende buller och till riktlinjer för vibrationer i byggskede. Information kommer att skickas ut till närboende i god tid innan särskilt bulleralstrande arbeten påbörjas. Anmälan enligt 11 kap 9a § miljöbalken om vattenverksamhet angående anläggande av brostöd i Pråmkanalen, har efter mötet i april i år skickats in till länsstyrelsen. Beslut från länsstyrelsen med villkor för byggnationen erhöles den 15 oktober 2015.

Karlstad kommun har genom Växjö Tingsrätt dom mål M 427-14 erhållit tillstånd för anläggande av översvämningsskydd vid inloppet till inre hamnen inom fastigheterna Herrhagen 1:1 och Viken 2:1 cirka 550 meter nedströms Pråmkanalen. När byggnation av slussar nedströms mot översvämning är färdigbyggda bedöms risken som låg att Pråmkanalen uppströms översvämmas vid högt vattenstånd i Väneren.

Länsstyrelsens beslut den 18 december 2015 att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär för projektet, att ingen separat miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram. Istället ska en enklare miljöbeskrivning tas fram och samrådskretsen avgränsas till särskilt berörda fastighetsägare och andra rättighetsinnehavare samt berörda myndigheter.

Samråd med övriga myndigheter

Riksantikvarieämbetet

Synpunkter inkom 19 oktober 2015. Riksantikvarieämbetet avstår från att lämna synpunkter med anledning av samrådet och hänvisar till länsstyrelsen Värmland som företrädare för de statliga kulturmiljöintressena.

Samråd med enskilt särskilt berörda

Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda har bjudits in till att delta i samrådsprocessen genom direktutskick och även allmänheten genom kungörelse i tidningen 2015-10-14.

Inkomna skrivelser

2015-11-18 har åtta skrivelser med synpunkter inkommit. De återges i en sammanfattning nedan.

BRF Bävern

Synpunkter inkom 2 november 2015. Yttrandet framför en oro över de ökande bullernivåerna som ombyggnationen och den ökande trafiken innebär för de boende i föreningen. Yttrandet förordar att frågan om buller utreds ordentligt och att förslag till åtgärder för att begränsa bullernivåerna tas fram. Om åtgärder innebär kostnader utgår föreningen från att kompensation kommer att utgå.

BRF Igelkotten

Synpunkter inkom 6 november 2015. I Yttrandet framförs att boende i föreningen inte kan acceptera den försämring avseende buller den utökade trafik som aviseras i det utsända samrådsunderlaget innebär. Yttrandet förordar att konstruktionen av den nya bron blir sådan att lättviktskonstruktioner undviks samt att föreningen får nya ljudisolerade fönster där sådana saknas.

BRF Karlstadshus nr 12

Synpunkt inkom 17 november 2015. I yttrandet framförs att bostadsrättsföreningen inte har något att invända mot ombyggnationen under förutsättning att transparent bullerskärm sätts upp.

BRF Mariedal 8

Synpunkter inkom 5 november 2015. I yttrandet framförs en oro över ökade bullernivåer, begränsad framkomlighet till parkeringsplatser i området, att byggdamm och andra partiklar ska smutsa ner föreningens nyrenoverade fasad, att träd och buskar längs banvallen ska tas ned och försämra utsikten från lägenheterna samt en ökad otrygghet vid passagen under bron.

Yttrandet förordar att extra högljudda arbetsmoment under byggtiden utförs under tider då så få som möjligt kan tänkas vistas i sin bostad samt att vibrationsmätare monteras och besiktning av huset sker före, under och efter byggfas för att säkerställa att huset inte påverkats negativt.

I yttrandet anges även en rad åtgärdsförslag för att minska problematik till följd av ombyggnationen. Dessa inkluderar byte av fönster i fastigheten, byggnation av bullerplank, säkerställande att passagen längs kanalen hålls öppen under byggtiden, vidtagande av vibrationsdämpande åtgärder, utformning av ny bro för att minska buller och vibrationer, reglerade arbetstider under byggtiden, optimal placering av arbetsplatsljus, återplantering av eventuell förlorad grönska samt reglering av tågtider.

BRF Uttern

Synpunkter inkom 19 oktober 2015. Yttrandet efterfrågar ett bullerplank eller annan åtgärd för att minska bullret för boende i föreningen. I yttrandet framförs att bullret ökat sedan Kvarteret Hattmakaren med en fasad på åtta våningar byggts och man uppmanar att beakta detta så att bullernivåer inte ökar ytterligare.

BRF Svenska Folkbyggen nr 6

Synpunkter inkom 28 oktober 2015. I yttrandet efterfrågas kraftiga bullerskyddsåtgärder då boende i föreningen redan idag utsätts för höga bullernivåer i sina bostäder.

Muntligt framförda synpunkter

Ett närboende par, som erhållit information via direktutskick, har framfört synpunkter muntligt till Trafikverket angående höga ljudnivåer i sin fastighet då tåg passerar förbi. Trafikverket noterar detta.

Trafikverkets kommentar:

Projektet kommer att förhålla sig till de riktlinjer och miljö kvalitetsnormer som finns avseende buller och till riktlinjer för vibrationer. En bullerutredning är genomförd i ett tidigare skede. Bullerutredningen ligger till grund för vilka fastigheter, som kommer att erbjudas en möjlighet till inventering på den enskilda fastigheten och förslag på fastighetsnära bullerskyddsåtgärder. Dessa fastigheter är markerade särskilt i plankartan och kommer utredas vidare för att fastställa vilken typ av skyddsåtgärd som krävs för att aktuell fastighet ska uppfylla gällande normer.

Samråd med särskilt berörda enskilda bolag och företag

City H14 AB

Synpunkter inkom 21 oktober 2015. City H14 AB informerar om ett varuintag som serverar Stadium, 15huset och viss del av hotell Plaza som måste hållas tillgängligt för lastbilar under projekttiden. Vägen utgör dessutom en in-/utfart till ett parkeringsgarage med 54 platser. Yttrandet uppmanar ett omfattande grepp om informationen kring projektet till fastighetsägare, berörda verksamheter och allmänheten.

Trafikverkets kommentar:

Information om centralt viktiga transportvägar till och från fastigheter beaktas i planeringsprocessen. Information till berörda fastighetsägare, berörda verksamheter och allmänheten kommer att ske även fortsättningsvis och pågår genom hela planprocessen och byggskedet.

Karlstads Energi AB

Synpunkter inkom 23 oktober 2015. Karlstads Energi AB informerar om att de har fjärrvärmesystem förlagt i projektområdet och att de under projektets byggtid kommer att bedriva förebyggande och avhjälpande underhåll av systemet inom området. De önskar därför delta i planerings- och genomförandefaserna för att säkerställa att infrastrukturen för fjärrvärme inte påverkas samt att tillräcklig åtkomst inom området för underhåll säkerställs.

Trafikverkets kommentar:

I samband med upphandling av kommande entreprenör kommer det att säkerställas att information om berörda ledningsägare förmedlas till entreprenören och att drift och underhåll av befintligt ledningssystem ska vara fortsatt möjligt.

Konsum Värmland

Synpunkter inkom 17 november 2015. Konsum Värmland informerar om framtida planer att bygga kontors- och bostadslokaler på fastigheten Briggen 4. Idag används lokalen som finns på fastigheten som lagerlokal. I yttrandet framförs önskemål om bullerdämpande åtgärder för att möjliggöra dessa planer.

Trafikverkets kommentar:

Samråd pågår mellan Trafikverket och Karlstad kommun om pågående kommunal planering i närområdet, som kan påverkas av byggnationen av dubbelspår mellan Karlstad C och Karlstad Östra.

Teliasonera Skanova

Synpunkter inkom 20 oktober 2015. Skanova informerar att de har markförlagda teleanläggningar inom planområdet och framför en önskan om att så långt möjligt få behålla dessa för att undvika olägenheter och kostnader i samband med flytt. Deras ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna. Skanova framför även att de förutsätter att de vid eventuell flytt kontaktas i god tid samt att den part som initierar åtgärden bekostar den.

Trafikverkets kommentar:

I samband med upphandling av kommande entreprenör kommer det att säkerställas att information om berörda ledningsägare förmedlas till entreprenören och att drift och underhåll av befintligt ledningssystem ska vara fortsatt möjligt. I de fall en markförlagd ledning kommer i konflikt med planerad järnvägsanläggning kommer Trafikverket i god tid ta kontakt med berörda ledningsrättsägare.

Samråd under planskede samrådshandling

En inbjudan om samråd skickades ut i god tid till de enskilda som kan antas bli särskilt berörda och berörda myndigheter. Inbjudan till deltagande i samrådsprocessen har till särskilt berörda skett via direktutskick samt till allmänhet genom kungörelse i dagstidningen Karlstadstidningen och Värmlands Folkblad. Samrådstiden pågick mellan den 11 januari till och med den 29 januari 2016. Samrådshandlingen och ett synpunktsformulär publicerades på Trafikverkets webbsida den 11 januari 2016.

Synpunkter på projektet har kunnat lämnas under hela processen via post eller e-mail. Totalt inkom åtta yttrande från enskilda särskilt berörda enskilda, bostadsrättsföreningar, företag, ledningsrättsägare och kommunen.

Samråd med berörd Kommun

Karlstads kommun. Remissyttrande från teknik- och fastighetsförvaltningen med sammanställda synpunkter från miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret.

Synpunkter från kommunen på järnvägsplanen inkom 28 januari 2016. Kommunen informerar om att kommunstyrelsen kommer att behandla ärendet den 16 februari 2016 och att förvaltningarnas förslag på yttrande lämnas över till Trafikverket. Kommunen bedömer att förslag till järnvägsplan är förenlig med gällande detaljplaner.

Kommunen lyfter fram att ljudmiljön inomhus och utomhus är viktig kvalitet för att Karlstad ska vara en attraktiv stad att leva och bo i och viktig inte minst för att nå miljökvalitetsmålen. Kommunen anser att järnvägsplanen bör utformas så att möjligheten att bygga en bullerskärm i framtiden säkerställs. Vidare är det mycket angeläget att buller från brokonstruktionen åtgärdas, inte minst med hänsyn till de angränsande allmänna parkytorna.

Trafikverket bör även beakta att flera fastigheter som är föreslagna för bullerskyddsåtgärder ingår i kommunens kulturmiljöprogram och upplyser därför om att fönsteråtgärder kan visa sig vara en icke genomförbar åtgärd med hänsyn till kulturmiljöprogrammet. Frågan om fönsteråtgärder prövas i bygglov.

Kommunen informerar om att järnvägsplanen berör kommunalt VA nät och att det kan bli aktuellt med dräneringsledning i mark. Kommunen önskar att mark som ligger mellan Hagaleden och spårområdet tillförs kommunen, med hänvisning till vikten av att ansvara för utformningen av en viktig entré till Karlstad centrum. Kommunen ser gärna att ett genomförandeavtal upprättas snarast.

Pråmkanalen har stora kulturhistoriska, stadsmiljömässiga och rekreativa värden och området är av riksintresse för kulturmiljön. Kommunen påpekar att relationen mellan området Haga och Herrhagen är viktig och utformningen av bron betydelsefull. För att undvika barriäreffekter bör passagen under bron göras ljus, trygg och trivsam. Utformning av bron är av stor vikt och ser gärna att gestaltungsprogram tas fram.

Kommunen informera om markupplåtelseavgiften då allmän mark tas i anspråk för etablering. Synpunkter på byggtrafik och trafikplanering. Vidare får inte hela området T3 tas i anspråk, utan att det finns annan framkomlig väg särskilt för leveranser, byggtrafik och räddningsfordon. Frihöjden på 3,8 meter under Östra Kanalgatan måste vara kvar. Kommunen upplyser om båtbusstrafiken som pågår under juni – augusti i Pråmkanalen och påpekar att område T1 ska om möjligt begränsas i tid och omfattning samt om att ett körfält måste hållas öppet på Östra Kanalgatan för stadstrafiken, som har en viktig hållplats på Gjuterigatan.

Trafikverkets kommentar;

Information om centralt viktiga transportvägar och trafikflöden och till och från fastigheter och pågående verksamheter kommer att beaktas i planeringsprocessen. Projektet kommer att förhålla sig till de riktlinjer och miljö kvalitetsnormer som finns avseende buller och till riktlinjer för vibrationer. Möjligheterna att säkerställa framtida bullerskyddsåtgärder såsom bullerskärm ses över i den vidare projekteringen. Dialog pågår med ledningsägare. Trafikverket arbetar för att gångstråk och uppehållsytor i järnvägsanläggningar ska bidra till att skapa trygga miljöer och minska barriäreffekter. Frågor om gestaltning av bron tas med i det fortsatta utredningsarbetet.

Samråd med särskilt berörda enskilda bolag och företag

Inkomna skrivelser

2016-02-05 har två skrivelser med synpunkter inkommit från enskilt särskilt berörda bolag och företag. De återges i en sammanfattning nedan.

Karlstads El- och stadsnät AB

Synpunkter inkom 27 januari 2016. I yttrandet påpekas att Karlstad El- och Stadsnät har kablar inom detta område. För att se om dessa påverkas krävs detaljprojektering. Avgift tas ut vid flytt. Ritning bifogas yttrandet.

Nöjesfabriken

Synpunkter inkom 27 januari 2016. I yttrandet informeras om att Nöjesfabriken är ett stort besöksmål med cirka 300 000 besökande/år idag och det finns planer inför framtiden.

I yttrandet poängteras särskilt att den ökade trafikering och en ny spårläggning kommer att generera en ökad ljudvolym som kommer att påverka vår verksamhet på innergården. Även företaget Cava 42 kommer att beröras. Företaget efterfrågar en lösning med bullerplank. Vidare framförs att det är viktigt att beakta skydd av trädlinje under byggnation, särskilt att skydda det stora träd som finns precis vid tomtgränsen, som skapar en fin inramning/ljuddämpande effekt åt innergården. Företaget bedriver verksamhet med stora arrangemang på Nöjesfabriken. Därför är det viktigt att gatan ej spärras för brobygget, då stora mängder besökande rör sig från centrum ner mot Nöjesfabriken. I yttrandet informeras även om att det finns planer på att bygga ut inom ett område mot lunchingången och parkeringen. Bygglov för detta har erhållits.

Vidare informeras om att fastigheten Gjutaren 5 Gamla Cityverkstaden berörs angående ev. inlösen av mark. Kan påverka värdet och framtida exploateringar på fastigheten. Även för denna fastighet gäller att beakta skydd av trädlinje. För verksamheten på fastigheten Gjutarens Samfällighetsförening 717907-1985 är det viktigt att underlätta transporter av material under byggnationen. Även för att undvika störningar för bilburna gäster av trafik. Byggnationen kommer också att påverka befintligt staket och trädlinje. Vidare påpekas att uteserveringen vid bron i Pråmkanalen behöver skyddas mot byggbuller under byggnation. Ritning bifogas yttrandet.

Trafikverkets kommentar:

Information om centralt viktiga transportvägar och trafikflöden till och från fastigheter samt bygglov för planerad utbyggnad beaktas i planeringsprocessen. Information till berörda fastighetsägare, berörda verksamheter och allmänheten kommer att ske även fortsättningsvis och pågår genom hela planprocessen och byggskedet. Möjlighet att skydda träd och värdefull grönstruktur ingår som föreslagen skyddsåtgärd i järnvägsplanen. Möjliga bullerskyddsåtgärder för pågående verksamheter och information om befintliga ledningar som kan komma i konflikt med byggnationen tas med i det fortsatta utredningsarbetet.

Samråd med enskilda särskilt berörda

Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda har bjudits in till att delta i samrådsprocessen genom direktutskick och även allmänheten genom kungörelse i tidningen 2016-01-11.

Inkomna skrivelser

2016-02-05 har fem skrivelser med synpunkter inkommit från enskilt särskilt berörda fastighetsägare och föreningar. De återges i en sammanfattning nedan.

BRF Uttern

Synpunkter inkom 27 januari 2016. I yttrandet framförs att mer växlingsrörelser kommer att medföra mer oljud i form av gnissel (metall mot metall) vid inbromsning av tåg och vagnar i området Herrhagen och Haga. Synpunkter framförs även att fler tåg kommer också att leda till mer smuts och partiklar, som frigörs vid inbromsning. Mer farligt gods kommer troligen att passera och växlas i området Herrhagen och Haga än idag, vilket kan komma att påverka omgivningen.

Föreningen menar att trafiken till och från Hagaleden redan är ansträngd idag vid vissa tider och biltrafiken kommer att öka genom Haga i och med väg vid viadukten i höjd med Nöjesfabriken kommer att stängas av. Sannantaget riskerar trafiken på Åttakantgatan och Magasinsgatan att proppas igen vilket leder till att det blir svårare att ta sig in och ut från vår fastighet på Åttakantsgatan 3 och 3A och 5.

BRF Igelkotten

Synpunkter inkom 15 januari 2016. I Yttrandet framför föreningen att man har uppfattat det som att det inte är aktuellt att ny bro inte kommer att utföras i bullerdämpande material, att bullerplank inte är aktuellt och att alla miljöåtgärder för att dämpa buller kommer att läggas på fastighetsägarna. Fönster och balkongdörrar behöver bytas ut för att få en dräglig innemiljö. Föreningen noterar att den resonans som den svetsade bron orsakar inte är medtaget i bullerutredningen.

Föreningen hänvisar till sitt tidigare yttrande den 5 november 2015 och påpekar att det största problemet för fastigheten är den ekoeffekt grannfastigheten orsakar då ljudet studsar tillbaka och att ingen hänsyn tagits i detta i bullerutredningen.

Föreningen Nedre Klarälvens Fiskevårdsområde

Synpunkten inkom 13 januari 2016. Föreningen påpekar att Pråmkanalen ingår i Klarälvens avrinningsområde som är av riksintresse.

Övriga synpunkter från enskilt berörda

Ber Er uppmärksamma att järnvägsbron över pråmkanalen för mycket väsen då godståg passerar. Av vad som framkommit så är denna bro inte mer än cirka 10-15 år och tänkt att behållas. Om den behålls så är det en stark önskan från samtliga boende i närheten att ljudnivån från bron ses över.

Cykelvägen under bron borde kunna bibehållas under byggtiden, genom att en containergenomgång som flyttas allt efter behov av byggyta.

Trafikverkets kommentar:

Projektet kommer att förhålla sig till de riktlinjer och miljö kvalitetsnormer som finns avseende buller och till riktlinjer för vibrationer. Bullerutredningen håller på att uppdateras med bland annat nya lägen för växlar samt med tillägg för buller från bron över Pråmkanalen. Bullerutredningen kommer sedan att ligga till grund för vilka fastigheter, kommer att erbjudas en möjlighet till inventering på den enskilda fastigheten och förslag på fastighetsnära bullerskyddsåtgärder. Även fastighetskartan kommer att uppdateras. De fastigheter som är markerade särskilt i plankartan kommer utredas vidare för att fastställa vilken typ av skyddsåtgärd som krävs, för att aktuell fastighet ska uppfylla gällande normer.

Synpunkten om det tågbuller uppkommer då tåg passerar på bron orsakas av brons konstruktion och är en källa till bullerstörning har tagits med i det fortsatta arbetet med projektet. Utredning pågår i första hand om vilka bullerdämpande åtgärder som kan vidtas på befintlig brokonstruktion.

Samrådsmöte på Nöjesfabriken

Under planeringsskede för samrådshandling har ett samrådsmöte hållits för inbjudna enskilt särskilt berörda på Nöjesfabriken kvällen den 13 januari 2016. Inbjudan till deltagande på samrådsmötet har skett till särskilt berörda via direktutskick samt genom kungörelse i dagstidningen. På plats fanns representanter från Trafikverket, Kommunen och WSP Sverige AB.

På mötet informerade Trafikverket om projektets bakgrund, belastningen på Värmlandsbanan samt de övergripande målen för projektet. Trafikverket informerade vidare om den lagstiftning som styr investeringsprojekteten i markfrågor, om ersättning kring markinlösning, behov av mark tillfälligt under byggtiden (tillfällig nyttjanderätt) och permanenta markanspråk (äganderätt) samt kort om var i planprocessen markfrågor aktualiseras. Markanspråken redovisades på de tre plankartor som finns framtagna till järnvägsplanen. Slutligen presenterade WSP Sverige AB planeringsprocessen för Trafikverkets för väg- och järnvägsprojekt.

Samtliga frågor och synpunkter som framfördes under samrådsmötet har dokumenterats i en minnesanteckning från samrådsmötet. Under samrådsmötet fanns även möjlighet att lämna synpunkter på ett synpunktsformulär.

Synpunkter från allmänheten

Flera synpunkter från allmänheten under mötet gällde frågor om hur trafiken för bil och cyklister skulle ordnas under byggtiden, bland annat rörde frågorna tillfartsvägen till Nöjesfabriken, hur passage över Ankarsbron planeras, om trafiken på Hagaleden påverkas, vilka störningar som kan uppkomma under byggtiden och om ersättning på grund av skador under byggtiden utgår till enskilda. Det stora flertalet frågor från allmänheten kom framförallt att handla om buller. Synpunkter framfördes om de tåg som genererar mest buller är godståg. Många frågor rörde störd boendemiljö och bullerpåverkan från väg och järnväg, den gamla brons stålkonstruktion som genererar högt buller vid tågpassage, om hur buller beräknas i bullerutredningen, trafikeringen på banan i framtiden och kan fastighetsägaren få mätt buller på fastigheten etc. Frågor ställdes även om gestaltning av bron. Nedan följer en sammanfattning av Trafikverkets svar på frågorna under mötet.

Entreprenaden kommer att pågå under en koncentrerad tidsperiod, under denna period kan byggnationen påverka övrig trafik. För övrig trafik gäller då att skapa så goda förutsättningar som möjligt. För Nöjesfabrikens infartsväg till parkeringen gäller att ett körfält kommer vara avstängt för övrig trafik och endast tillgängligt för byggtrafik. Övrig biltrafik får samsas på ett körfält under del av byggtiden. Ankarsbron kommer att var öppen för övrig trafik (gång och cykel) under byggtiden. Tillfälligt under byggtiden kan ett körfält behöva stängas av och nyttjas för byggtrafik. De störningar som uppkommer under byggnation är framförallt störning från byggtrafik, tillfälliga trafikomläggningar, byggbuller, vibrationer från schaktarbeten samt spridning av stoft från markarbeten och luftföroreningar. Under byggtiden kommer vibrationsmätare att placera ut, för att följa upp påverkan från vibrationer på enskilda byggnader. Om det inkommer klagomål på skador på enskilda byggnader orsakade av vibrationer, kommer det att utredas och fastighetsägaren ersättas för de skadorna som härrör till byggarbeten under byggnationen.

Om bullerutredningen. Det normala är att man beräknar bullret. Den Nordiska beräkningsmodellen är den metod som används idag för att beräkna trafikbuller. I bullerutredningen har beräkningar gjorts för kommande tågtrafik år 2030 från uppgift om trafikeringen idag. Beräkningsmetoden är vedertagen och används allmänt inom fysisk planering. Bullerutredningen ger ett beräknat medelvärde för hela dygnet och dels ett maximalvärde. En bullermätning ger ett värde vid en given tidpunkt.

De fastigheter som bullerutredningen visat ha bullernivåer som överskrider gällande riktvärden kommer att inventeras. Berörda fastighetsägare till de fastigheter som bullerutredningen visat ha bullernivåer som överskrider gällande riktvärden kommer att och erbjudas en inventering av fastigheten. Gällande riktvärden kan enligt utredningen klaras genom att bullerskyddsåtgärder utförs framförallt som fönster- och fasadåtgärder. Synpunkten att det tågbuller uppkommer då tåg passerar på bron orsakas av brons konstruktion och är en källa till bullerstörning tas med i det fortsatta arbetet med projektet.

Prognosen är att det kommer att bli fler godståg i framtiden. Framförallt industrin har påtalat behovet av mer godstransporter. Beräknat trafikering för sträckan Kil-Karlstad som idag trafikeras av 111 tåg/dygn och som enligt vår prognos kommer år 2030 trafikeras av 124 tåg. På sträckan Karlstad – Kristinehamn kommer antalet tåg öka från idag 78 till år 2030 till 96 tåg/dygn. Godstrafiken står för den största ökningen.

Frågor om gestaltning av bron tas med i det fortsatta utredningsarbetet.

Jörgen Olofsson

Projektledare Trafikverket

Underlag

Alla inkomna och utgående handlingar som rör framtagande av järnvägsplanen för mötesstationer Kil-Laxå, delen Pråmkanalen diarieförs under ärendenummer 2015/11041.

Följande beslut, minnesanteckningar och inkomna skrivelser ligger till grund för samrådsredogörelsen.

Beslut

- Beslut om betydande miljöpåverkan, Länsstyrelsen Värmland, 2015-12-18
- Beslut den 15 oktober 2015 angående anläggande av brostöd till järnvägsbro i Pråmkanalen i Karlstads kommun, Länsstyrelsen i Värmland.
- Dom mål M 427- 14 gällande tillstånd till anläggande av översvämningsskydd inom fastigheterna Herrhagen 1:1 och Viken 2:1 i Karlstad kommun.

Minnesanteckningar

- Minnesanteckning - tidigt samråd med Länsstyrelsen Värmland, Trafikverket, 2015-04-16
- Minnesanteckning – samrådsmöte med Karlstad kommun, Trafikverket, 2015-11-10
- Minnesanteckningar från arbetsmöten mellan Trafikverket och Karlstad kommun
- Protokoll från möte Pråmkanalen Arbetsgrupp nr 1 2015-02-16, Trafikverket och Karlstad kommun.
Protokoll från möte Pråmkanalen Arbetsgrupp nr 2 2015-03-16, Trafikverket och Karlstad kommun.
Protokoll från möte Pråmkanalen Arbetsgrupp nr 3 2015-04-15, Trafikverket och Karlstad kommun.
Protokoll från möte Pråmkanalen Arbetsgrupp nr 4 2015-05-18, Trafikverket och Karlstad kommun.
- Protokoll från samrådsmöte på Nöjesfabriken med inbjudna enskilt särskilt berörda den 13 januari 2016.

Inkomna skrivelser

- Skrivelse Riksantikvarieämbetet, 2015-10-19
- Skrivelse Brf Uttern, 2015-10-19
- Skrivelse TeliaSonera Skanova, 2015-10-20
- Skrivelse City H14 AB, 2015-10-21
- Skrivelse Karlstads Energi AB, 2015-10-23
- Skrivelse Brf Svenska Folkbyggen nr 6, 2015-10-25
- Muntlig synpunkt lämnad till Trafikverket från närboende, 2015-10-27
- Skrivelse Brf Bävern, 2015-11-02

- Skrivelse Brf Igelkotten, 2015-11-04
- Skrivelse Brf Mariedal 8, 2015-11-05
- Skrivelse Teknik- och fastighetsförvaltningen Karlstads kommun, 2015-11-17
- Skrivelse Brf Karlstadshus nr 12, 2015-11-17
- Skrivelse Konsum Värmland, 2015-11-17

- Skrivelse Teknik- och fastighetsförvaltningen Karlstads kommun, 2016-01-28
- Skrivelse Karlstads El och Stadsnät, 2016-01-28
- Skrivelse Nöjesfabriken AB, 2016-01-28
- Skrivelse Brf Uttern, 2016-01-27
- Skrivelse Brf Igelkotten, 2016-01-16
- Skrivelse Nedre Klarälven FvoF, 2016-01-13
- Skrivelse P O Jonsson, 2016-01-28
- Skrivelse Bengt Olof Lysell, 2016-01-13

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 1051, 651 15 Karlstad. Besöksadress: Hamntorget 2, Karlstad.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 0243- 750 90

www.trafikverket.se